

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Medens man først i 1908 fik en egentlig lukkelov, havde der allerede tidligere i helligdagslovgivningen været bestemmelser om lukning af butikker på søn- og helligdage. En forordning fra 1845 påbød således, at butikker skulle holdes lukket på søn- og helligdage, men dette påbud hvilede alene på kirkelige hensyn. Bestemmelser om butikslukketid på hverdage fandtes ikke før 1908.

I årene forud for 1908 havde handelsstanden arbejdet på ad frivillighedens vej at gennemføre lukning af butikker på ugens første 4 hverdage kl. 20, for at såvel butiksindehavere som medhjælpere kunne opnå forkortelse af deres arbejdstid. Det viste sig imidlertid, at det ikke var muligt ad frivillighedens vej at få butiksåbningstiden forkortet, idet konkurrencen bevirkede, at der altid var nogle næringsdrivende, der ikke kunne eller ville overholde aftaler herom.

Efter lov nr. 163 af 19. juni 1908 måtte butikker holdes åbne mandag-fredag til kl. 20 og lørdag til kl. 23. Der måtte åbnes kl. 4. Ved lov nr. 82 af 30. april 1909 indførtes der ændrede regler for så vidt angår bagere og konditorer.

Som følge af de ekstraordinære forhold under den første verdenskrig blev lukketiden ved midlertidige love fastsat indtil 2 timer tidligere.

Sådanne midlertidige bestemmelser var gældende, indtil lukkelov nr. 289 af 30. juni 1922 trådte i kraft. Denne lov, der hvilede på et udkast udarbejdet af et embedsmandsudvalg, bestemte, at butikker måtte holdes åbne mandag-torsdag til kl. 18, fredag til kl. 19 og lørdag til kl. 21. Der måtte åbnes kl. 6. Loven havde en særlig sommerregel, idet der i tiden 1. april til 15. september måtte holdes åbent mandag-torsdag til kl. 19.

Denne sommerregel, der var indsat af hensyn til landbefolkningen, skulle imødekomme de divergerende anskuelser, der forelå om, hvorvidt lukketiden mandag-torsdag skulle være kl. 18 eller kl. 19. Efter regeringsforslaget skulle lukketiden være kl. 18, men således at amtsrådene for landkommunernes vedkommende og indenrigsministeren for købstædernes vedkommende under fornødent hensyn til omliggende kommuners interesser kunne give tilladelse til, at lukketiden mandag-torsdag skulle være kl. 19. Rigsdagen mente imidlertid, at dette ville fremkalde visse gnidninger i forholdet mellem by og land. Resultatet blev derfor en generel sommerregel omfattende hele landet.

Lukkelov nr. 132 af 14. april 1932, der hvilede på et udkast fra et udvalg nedsat i 1929, fastsatte fortsat lukketiderne mandag-torsdag til kl. 18, fredag til kl. 19, men lørdag skulle nu lukkes kl. 20, og den særlige sommerregel bortfaldt. Ved lov nr. 203 af 20. maj 1933 indførtes der enkelte ændrede regler, for så vidt angår lovens undtagelsesbestemmelser.

I 1938 blev nedsat en lukkelovskommission, der i 1942 fremsatte forslag om lukning på fredage kl. 20 og på lørdage kl. 17, medens der de øvrige dage fortsat skulle lukkes kl. 18. Som følge af forholdene under krigen blev forslaget ikke gennemført.

Også under den anden verdenskrig blev der fastsat tidligere lukketider.

Midlertidig lov nr. 300 af 1. juni 1946 fastsatte lukketiden mandag-torsdag til kl. 17,30, fredag til kl. 20 og lørdag til kl. 14. Disse lukketider har siden været gældende.

I 1947 blev nedsat et lukkelovsudvalg, der stort set byggede videre på betænkningen fra kommissionen af 1938. Udvalgets flertal foreslog, at der skulle lukkes lørdag kl. 16, medens et mindretal foreslog kl. 14.

Lukkelov nr. 221 af 27. maj 1950 fastsatte lukketiden på lørdage til kl. 14 og bibeholdt således de lukketider, der var indført ved loven fra 1946. Loven indførte den ny regel, at politiet i sommerhus- og weekendområder kunne tillade, at butikker, hvorfra der forhandles nærings- og nydelsesmidler, holdes åbne på lørdage til kl. 18 fra 15. maj-15. september.

Loven er ændret ved lov nr. 141 af 17. maj 1961, hvor bl. a. kiosker fik udvidet varesortiment, og åbningstiden blev udvidet for butikker på lejrpladser, i Københavns Hovedbanegård og civile lufthavne, og ved lov nr. 208 af 8. juni 1966, hvor bl. a. kiosker fik yderligere udvidet varesortiment, og kiosker ved færgenhavne og rutebilstationer fik mulighed for ligestilling med jernbanekiosker, ligesom butikker i hovedbanegårdene i Ålborg, Århus, Esbjerg og Odense blev ligestillede med butikker i Københavns Hovedbanegård; endvidere blev indført hjemmel for kommunalbestyrelsen til at tillade, at butikker ved sygehuse holdes åbne i besøgstiden.

Lukkeloven er optrykt ved lovbekendtgørelse nr. 253 af 22. juni 1966 og er siden ændret ved lov nr. 234 af 6. juni 1968 for så vidt angår benzinsalgssteder.